

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W I KWARTALE 2014 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2014 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za ludność aktywną zawodowo (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

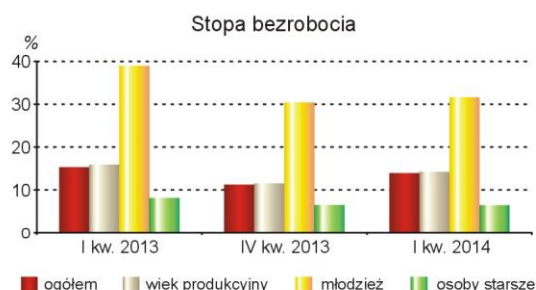
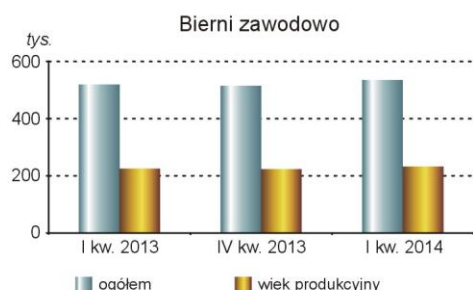
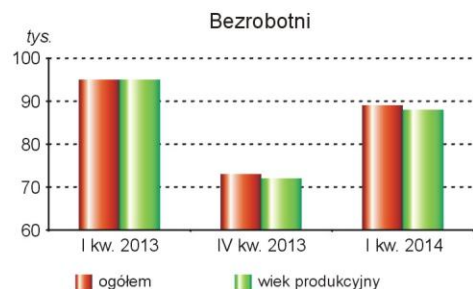
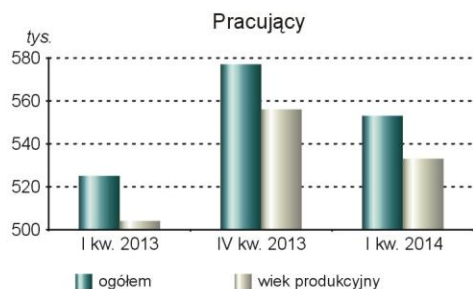
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	I kwartał 2013	IV kwartał 2013	I kwartał 2014
Aktywni zawodowo w tys.	620	650	642
pracujący	525	577	553
bezrobotni	95	73	89
Bierni zawodowo w tys.	519	515	535
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,4	55,8	54,5
Współczynnik zatrudnienia w %	46,1	49,5	47,0
Stopa bezrobocia w %	15,3	11,2	13,9

Aktywni zawodowo

W I kwartale 2014 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 642 tys. osób. Większość z nich (56,4%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 3,5%. Spowodowane zostało to jej wzrostem zarówno w grupie mężczyzn (o 3,4%), jak i wśród kobiet (o 3,7%).

Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 7,3%), natomiast w miastach ubyło 0,7% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 54,7%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 0,1 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,5%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 62,5% wobec 46,9% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 52,4% i był mniejszy niż na wsi (56,4%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,6 p.proc.; w rezultacie w omawianym okresie przekroczył poziom w województwie i wyniósł 56,1%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,2%, a kobiet – 48,7%.

Zmiany współczynnika aktywności ekonomicznej ludności według grup wiekowych cechowały się zróżnicowaniem na przestrzeni roku. Wzrost wystąpił przede wszystkim wśród osób w wieku 25–34 lata (o 3,6 p.proc. – do 85,2%). Wyższą niż przed rokiem aktywnością charakteryzowały się także osoby mające 15–24 lat – wzrost o 1,0 p.proc. – do 32,8% oraz osoby najstarsze (55 lat i więcej) – o 1,0 p. proc. (do 24,9%).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 82,1%. Zwiększył się on na przestrzeni roku o 2,4 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 64,6% oraz zasadniczym zawodowym – 61,4%. W obydwu tych grupach uległ jednak zmniejszeniu – odpowiednio o 0,8 i 3,1 p.proc. Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wśród nich wskaźnik ten wyniósł 18,7%.

Pracujący

Liczba pracujących w I kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 553 tys. i zwiększyła się w skali roku o 5,3%. Populacja pracujących mężczyzn wzrosła o 4,4%, natomiast kobiet o 6,6%. Więcej pracujących było na wsi – o 10,4%, natomiast w miastach ich liczba obniżyła się o 0,4%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale 2014 r. na 1000 pracujących przypadało 1128 bezrobotnych i biernych zawodowo.

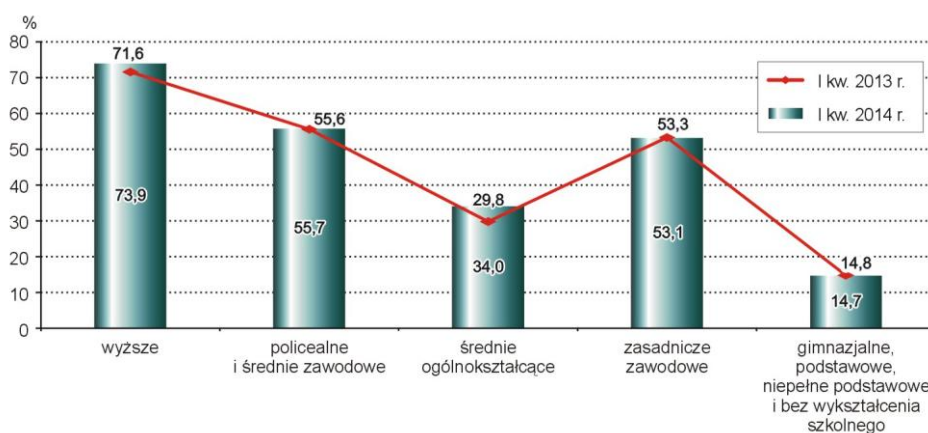
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na większym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 47,0% (w kraju – 50,2%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 53,5%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (40,7% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 0,9 p.proc. Wzrost ten dotyczył jedynie kobiet, wśród których wyniósł 1,7 p.proc. Wśród mężczyzn pozostał on na poziomie z poprzedniego roku.

Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast na przestrzeni roku obniżył się o 1,4 p. proc. osiągając wartość 44,1%, natomiast na wsi wyniósł 49,5% i był większy o 2,8 p. proc.

W większości grup wiekowych odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, w tym najwyższy wśród osób w wieku 25-34 lata – o 4,1 p. proc. oraz do 24 roku życia – o 2,4 p. proc. Jediną grupę, w której wystąpił spadek tworzyły osoby w wieku 35-44 lata – o 2,3 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 73,9%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 2,3 p.proc. Znaczny wzrost wystąpił także wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 4,2 p. proc. Spadek odnotowano natomiast wśród osób o niskim poziomie wykształcenia: z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – o 0,1 p. proc. i zasadniczym zawodowym – o 0,2 p.proc.

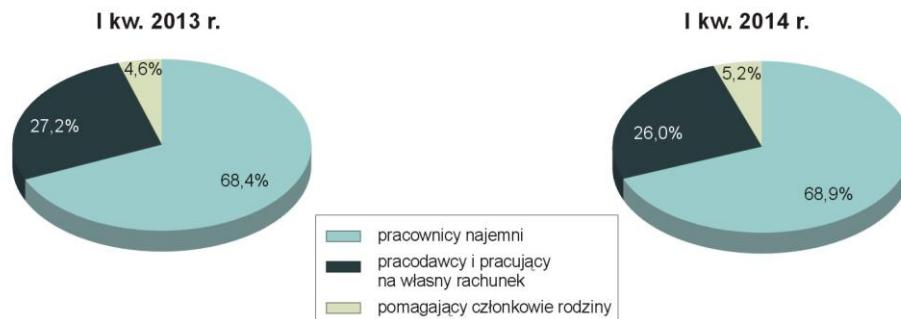
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W I kwartale 2014 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 427 tys. osób, tj. 77,2% ogółu pracujących. Spośród nich większość (62,5%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 126 tys. pracujących przeważały kobiety (66,7%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 6,5%). W sektorze publicznym był on niższy i wyniósł 1,6%.

Pracownicy najemni stanowili 68,9% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 26,0%, a pomagający członkowie rodzin – 5,2%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się o 0,7%. Większa skala wzrostu dotyczyła pracowników najemnych – o 6,1% oraz pomagających członków rodzin – o 20,8%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

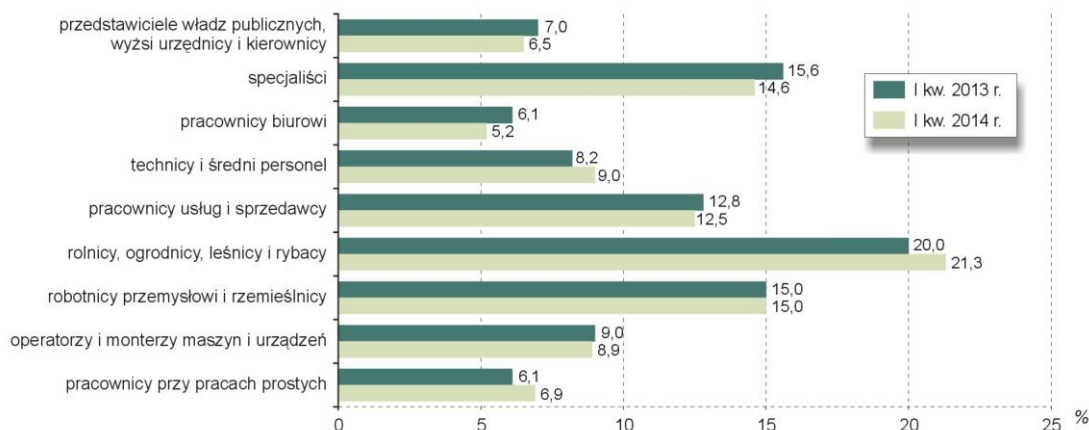
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 4,7%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 4,0%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 3,5%. Kobiet w roli pracowników najemnych przybyło natomiast o 9,4%. Spadek liczby kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek skutkowało obniżeniem ich udziału w tej zbiorowości na przestrzeni roku o 1,7 p.proc. – do 38,2%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 71,9% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 84,9%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 66,1%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 21,3% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zwiększyła się o 12,4%. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 15,0% ogółu, specjaliści – 14,6%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 12,5%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 91,8% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 91,6% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 61,1%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników biurowych – 69,0%, specjalistów – 64,2% oraz pracowników usług i sprzedawców – 62,3%.

Zmniejszył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 65,3% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 70,3%, a kobiet – 59,3%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 72,7%, podczas gdy na wsi 59,4%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w I kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 89 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 6,3%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 58,4% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci, jednak zdecydowanie większy był on wśród kobiet. Liczba bezrobotnych panów zmalała w ciągu roku o 1,9%, podczas gdy liczba kobiet poszukujących pracy zmniejszyła się o 11,9%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 2,1%. Znacznie większy spadek odnotowano na wsi, gdzie liczba bezrobotnych zmalała o 10,4%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W I kwartale 2014 roku ukształtowała się ona na poziomie 13,9% i w skali roku obniżyła się o 1,4 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 5,0%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 10,6%, tj. o 0,7 p. proc. mniej niż przed rokiem.

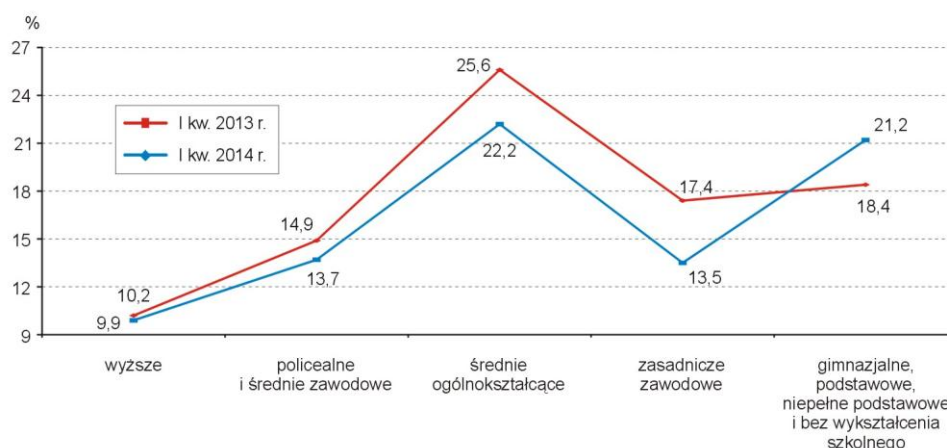
Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 15,8%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było jedynie 12,3% aktywnych zawodowo.

W lepszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się kobiety. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 2,4 p. proc. i wyniosła 13,2%. Mniejszy spadek (o 0,7 p. proc.) na przestrzeni roku wystąpił wśród mężczyzn. W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła wśród nich 14,4%.

Poprawiła się sytuacja ludzi młodych. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zmniejszyła się o 7,3 p. proc. – do 31,6%. W pozostałych grupach także odnotowano mniejsze niż przed rokiem problemy ze znalezieniem pracy, choć skala poprawy była mniejsza. Wyjątek stanowiły osoby w wieku 35-44 lata, dla których stopa bezrobocia wzrosła o 0,7 p. proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 22,2%, przy czym zmniejszyła się ona w skali roku o 3,4 p. proc. Najniższa stopa bezrobocia, charakteryzowała posiadających wykształcenie wyższe – 9,9%, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia odnotowano jedynie wśród osób z wykształceniem (gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym) lub bez wykształcenia szkolnego – o 2,8 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biuro pracy – 77,5% i ogłoszenia w prasie – 75,3%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez krewnych i znajomych – 64,0% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 69,7%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 15,0 miesięcy. Wydłużenie tego okresu było wynikiem jego znacznego wzrostu wśród mężczyzn (o 2,6 miesiąca – do 15,3 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie przez 14,7 miesiąca (o 0,3 miesiąca krócej niż przed rokiem). Nieco szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 15,0 m-cy. W miastach zajmowało to przeciętnie 15,1 miesiąca.

Bierni zawodowo

W I kwartale 2014 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 535 tys., tj. 45,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju – 43,9%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 59,3% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 50,5%.

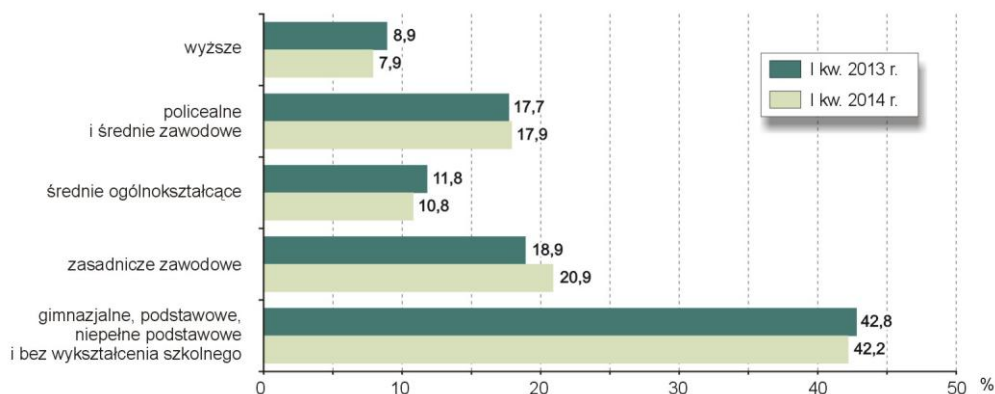
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 3,1%, co było wynikiem jej wzrostu w miastach – o 6,9%, podczas gdy na wsi pozostała na niezmiennym poziomie.

W podziale według płci w przypadku mężczyzn wystąpił wzrost wynoszący 6,3%, natomiast w grupie kobiet – o 1,0%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zwiększyła się o 3,8% i stanowiła 61,3% ogółu. Wyraźny wzrost liczby nieaktywnych wystąpił także wśród osób w wieku 45-54 lata – o 3,6%. Jedyną grupą wiekową, w której liczba biernych zmalała stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – spadek o 13,9%.

Prawie połowa biernych zawodowo (42,2%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 1,8%. Najwięcej biernych przybyło osób wśród posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – o 14,3% oraz policealne i średnie zawodowe – o 4,3%. Ubyło nieaktywnych zawodowo wśród osób z wykształceniem wyższym – o 8,7% i średnim ogólnokształcącym – o 4,9%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 48,8%. Jako przyczynę bierności zawodowej 20,4% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 11,6% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło jedynie nieco ponad 4% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w I kw. 2014 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano niewielki wzrost aktywności zawodowej,
- zwiększyła się liczba pracujących niezależnie od płci,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił spadek liczby bezrobotnych, przy czym znacznie większy wśród kobiet,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej mniejszy poziom nadal występował na obszarach wiejskich,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się zbiorowość biernych zawodowo; wzrost ten objął zarówno kobiety, jak i mężczyzn.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2014 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1177	642	553	89	535	54,5	47,0	13,9
mężczyźni	579	362	310	52	218	62,5	53,5	14,4
kobiety	597	280	243	37	317	46,9	40,7	13,2
Miasta	555	291	245	46	265	52,4	44,1	15,8
Wieś	622	351	308	43	271	56,4	49,5	12,3
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	174	57	39	18	117	32,8	22,4	31,6
25–34	209	178	146	32	31	85,2	69,9	18,0
35–44	187	158	139	19	30	84,5	74,3	12,0
45–54	169	140	127	13	29	82,8	75,1	9,3
55 lat i więcej	437	109	102	7	328	24,9	23,3	6,4
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	234	192	173	19	42	82,1	73,9	9,9
policealne i średnie zawodowe	271	175	151	24	96	64,6	55,7	13,7
średnie ogólnokształcące	103	45	35	10	58	43,7	34,0	22,2
zasadnicze zawodowe	290	178	154	24	112	61,4	53,1	13,5
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	278	52	41	11	226	18,7	14,7	21,2